

„Smith & Bros“ pisalni stroji ANT. RUD. LEGAT & CO., MARIBOR, Slovenska ulica 7, telefon 100.

Mariborske vesti

Maribor, 20. februarja.

Častni večer generalnega konzula dr. Beneša

Danes prihaja v Maribor ljubljanski generalni konzul RČSL. g. dr. Otokar Beneš, da se poslovi od svojih znancev, od kroga Jugoslov.-češkoslov. lige in od češke kolonije.

G. dr. Beneš zapuša Ljubljano po sedmih letih uspešnega dela. Vezi med Čehi in Slovenci so bile že v prejšnji državi zelo živahne tako v političnem kakor v kulturnem in gospodarskem ozru. Izmed Jugoslovancev smo Slovenci po svojem značaju, temperamentu, narodnih lastnostih in kulturnem nivoju najbližji Čehom. Zato je nova republika ob Vltavi prav storila, da je ustanovila v Ljubljani svoj konzulat, svoj oficijelni urad. Še boljše pa je storila, da je poverila vodstvo konzulata g. dr. Otokarju Benešu, ki je takoj pokazal, da pozna besede našega Gregorčiča: »Ne samo, kar veleva mu stan; kar more, to mož je storiti dolžan!« G. dr. Beneš je bil tekom najvažnejše dobe — za časa konsolidacije novega državnega stanja — vnet posredovalec med Prago in Ljubljano. Tak pa je mogel biti radi tega, ker je dobro poznal naše razmere, naš jezik in naša stremjenja; ker dičijo njegovo osebo vzorne lastnosti: koncilijantnost, taktnost, velika inteligenca in močan čut dolžnosti. G. dr. Beneš je vzljubil naš narod in je bil kot Čeh in predstavitelj češke države med nami oni tip Slovana, kakršnega bi nam naj povsod ustvarila ideja slovanske vzajemnosti. Da so se kljub tolikim pretresljajem ohranili med nami in Čehi prejšnji priručni stiki oziroma se celo povečali, je v nemali meri osebna zasluga g. dr. Beneša. Ta zasluga ne bo nikdar pozabljena. O tem pričča tudi dejstvo, da je g. dr. Beneš naveden v slovenskem Biografskem leksikonu kot pospeševalec stikov med Čehi in Slovenci.

Tudi z Mariborom je imel poslavljajoči se g. generalni konzul dobre vezi: razen službenih tudi neslužbene in sicer slednje v prvi vrsti. Bil je v neprestanem stiku s tukajšnje JČ. ligo in »Češkim klubom«; prihajal je na ligine manifestacije in občne zbornice dajal ves čas ligi nasvete ali pa dragoceno pomoč. Pošiljal je češke knjige za pomnožitev češkega oddelka »Ljudske knjižnice« in šel na roko vsakemu posamezniku, ki se je v katerikoli zadevi obrnil nanj.

Njegov odhod v Prago je zato izzval v vrstah JČ. lig v Sloveniji globoko in iskreno obžalovanje, kakorkoli bo g. dr. Beneš tudi na centralnem mestu — v znanjem ministrstvu — v Pragi nadaljeval v Ljubljani tako uspešno začeto delo za utrditev stikov med Jugoslovani in Čehoslovaki. Današnji občni zbor JČ. lige bo nosil osebno obeležje dr. Beneša; njemu bo veljala vsa pozornost, njemu moramo pokazati, da vemo ceniti zasluge odličnega moža, ki se je tolikanj zivel v naše razmere in si pridobil toliko simpatij!

Ker je naš list vsekdar vneto zastopal idejo zblizanja med Jugoslovani in Čehoslovaki in je imel že večkrat prijetno priliko, naglasiti vzorno delovanje g. generalnega konzula dr. Beneša, ga tudi ob tej priliki iskreno pozdravlja v našem mestu. Kakorkoli je obžalovati, da prihaja po slovo, nam je njegov osebni ugled v vseh slovenskih krogih prijetno zadoščenje, ker vidimo, da se ideja, ki smo jo tudi mi po skromnih močeh sezajali, oprijemlje vedno bolj naših tal in poganja korakoma. Ta ideja je našla v važni poprevalni dobi v g. dr. Benešu vzorno poosebljenje in bi le želeli, da bi prišlo med Jugoslovane več takih Čehov. Odhajajočemu g. dr. Benešu pa želimo tudi mi kar največ uspeha in zadovoljstva na novem, častnejšem in vplivnejšem mestu v Pragi! B. Borko.

Kriza v Gasilnem društvu odvrnjena

Nemško-nacionalni duh v društvu.

Snoči se je vršil sestanek izvršujočih članov gasilnega društva, da sklepajo o odstopu načelnika Vollerja. Sestanku so prisostvovali tudi okrajni glavar vladni svetnik dr. Poljanec kot vladni zastopnik, komisar dr. Rodošek in Ing. Černe kot zastopnika mestnega magistrata ter obč. svetniki Weixl, Bureš, Pucelj, Ozvatič in Dobrave. Tudi ta sestanek je ponovno pokazal, kakšen duh vlada v društvu. Govorilo se je seveda izključno nemško in predsednik zborovanja čevljar Šalkovič je celo zahteval, naj bi

zastopniki oblasti i. t. d. v nemščini tolmačili svoje stališče, češ, da razen štirih nikdo ne razume slovenskega jezika. V imenu odbora je predlagal dr. Schneider resolucijo, v kateri zborovalci odobravajo nastop načelnika Vollerja napram oblastem, mu izrekajo zaupanje ter izražajo svojo popolno solidarnost z njim. Nadalje se zavarujejo proti podtikanju drugih namenov od strani oblasti ter pravijo, da bodo še naprej vršili prostovoljno službo, ki so si jo naložili.

Vlad. sv. Poljanec je opozoril predlagatelja, da bo tako stilizirana resolucija rodila posledice, ker se v njej zopet napada oblast in dokazuje, da hoče društvo z glavo skozi zid. Naglasil je upravičenost in umestnost prepovedi, ki jo je izdala policija in potrdil veliki župan. Za zrupe pa seveda upravná oblast posameznim prirediteljem ne jamči.

Izvajanja dr. Poljanca so bila nekaterim najzagrizenjšim gospodom silno ne všeča in so se še le po daljšem posvetovanju končno odločili za primerno izpremembo. Poslanec Žebot, ki se je tudi udeležil zborovanja, pa je čutil potrebo, da zagovarja g. Vollerja ter je očital policiji, da ni pravilno postopala. Končno je ob sv. Weixl naglasil, da mora pač tudi gasilno društvo računati s slovensko javnostjo, ter je grajal dejstvo, da je bil program prireditve že osem dni prej razposlan predno je sploh bil od oblasti odobren ozir. zavrnjen. Pri poročal je društvu naj se v večji meri nasloni na mestno občino, kateri je tudi po neki pogodbi iz leta 1874 podrejeno. Te upravičene lekcije so bile nekaterim očitno silno neprijetne in so jih skušali končno zabrisati s tem, da so resolucijo, ki naj da g. Vollerju nekako zadoščenje, soglasno sprejeli. G. Voller ostane še nadalje poveljnik Gasilnega društva in je torej s tem preteča kriza v mariborskem gasilstvu za enkrat zopet odvrnjena. Upamo, da bo ta primer končno poučil tudi one trmoglavce v društvu, ki se ne morejo sprijazniti z nastalimi razmerami.

Po oficijelni zaključitvi sestanka so si zastopniki oblasti in občine ogledali še naprave in orodje društva, nakar je bilo zborovanje ob 1/11. uri zaključeno.

—□—

m Sedemdesetletnico slavi g. Josip Kaučič, doma iz Lipe pri Komnu, vpočojeni davč. upravitelj ta čas tajnik Glasbene Matice v Mariboru. Jubilant, ki se kljub visoki starosti še zdaj pridno udeležuje našega društvenega življenja, je bil povsod, kjer je deloval kot davčni uradnik, priljubljen družabnik in odločen narodni delavec, ki si je često radi svoje narodne zavednosti nakopal nemilost »višjih«. Vrlemu in delavnemu možu želimo še mnogo srečnih let!

m Odborova seja PTL. Na včerajšnji seji je bil soglasno sprejet sklep, da se z nabranimi darovi zgradi emonadstropno poslopje z dvorano v prtiličju (za 15 ljudi) in s prostozračno lopo v prvem nadstropju. Stavba bo imela tudi vse potrebne pritlikline. Odbor je nadalje sklenil, da se stavba v inventarjem podari zakladu tukajšnje bolnice in da se naprosi vodstvo, da prevzame to naklonilo in izposluje dovoljenje za graditev. Sklenila se je tudi izreči vsem dobrotnikom in prijateljem najprisrčnejša hvala za njih velikodušno naklonjenost.

m Današnja številka ni mogla iz tehničnih razlogov iziti na 6 straneh, zato pa bomo izdali pondeljko številko na štirih straneh.

m Koncert barnega tria Lukež, Skačel, Vesely, ki ga je priredila Ljudska univerza v mali kazinski dvorani, je imel čeden uspeh. Vse točke so bile podane v splošno zadovoljstvo in naši domači umetniki so želi buren aplavz. Upamo, da jih bomo slišali še večkrat na takih koncertih.

m Predavanje profesorja dr. Hauptmanna. Opozarjamo ponovno na pondeljko predavanje odličnega zgodovinarja, ljubljanskega vseučilišnega profesorja dr. Hauptmanna v Ljudski univerzi. Predaval bo o političnem in kulturnem položaju Francije pred revolucijo.

m Ljudska knjižnica v Narodnem domu izposojuje knjige vsakomur ob četrtkih in sobotah zvečer ter v nedeljo dopoldne. Na razpolago je okrog 10.000 knjig, zlasti je krasna izbira modernih svetovnih romanov evropske literature.

m Rezervnim oficirjem — članom Ofic. doma! Te dni se začne pobirati članarina za Ofic. dom za l. 1926, ki znaša za rez. oficirje brez razlike čina pavšalno 60 Din letno (oz. 30 Din polletno). Pro-

sim, da tovariši — stalni nameščenci vpoštevajo ta izdatek (bodisi celoten ali vsaj polleten!) v svojem proračunu za mesec marc. — Predsednik Pododbora Udr. rez. ofic.

m Občni zbor društva državnih nameščencev in vpekojencev v Mariboru se vrši dne 24. t. m. ob 19. (7.) uri v dvorani gostilne Pečnik na Rotovškem trgu. — Vhod iz Lekarniške ulice 6. Istočasno se vrši tudi občni zbor »Samopomoči«.

m Zahvala. Prejeli smo: Podpisano društvo se najprisrčnejše zahvaljuje vsem, ki so sodelovali pri občni kosturni prireditvi ter doprinesli k lepemu moralnemu in gmojnemu uspehu. Zahvaljujemo se pred vsem tvrdki Götz, da nam je stavila brezplačno na razpolago svojo veliko dvorano s kurjavo in razsvetljavo. Nadalje plesni učiteljici, gospodični Pečnikovi za krasne otroške plesne nastope, ki jih je v lepo vsopolnitev naše prireditve aranžirala. Prav posebno se tudi zahvaljujemo gosp. S. Dimniku, vodji drž. dečjega doma za prijazno sodelovanje, pa tudi ostalim gospodom, ki so nam pri prireditvi pomagali. Končno še budi izrečena zahvala vsem starišem, ki so doprinesli značne gmojne žrtve v prid naši akciji. Čisti dobiček znaša nad 7.500 Din. Zbirka za otroško bolnico je dosegla s tem 194.000 Din. — Slov. žensko društvo.

m Mestno kopališče bo jutri v nedeljo, kakor navadno, odprto. Parna kopel samo za moške, kadna kopel za vse stranke. Prihodnji teden ostane kopališče 4 do 5 dni radi snaženja parnega kotla zaprto.

m Ofertni natečaj za oddajo težavskih, zidarskih, železo-betonskih in tesarskih del pri zgradbi mestne stanovanjske hiše na vogalu Smetanove in Vrtno ulice razpisuje mariborska občina. Načrti so na vpogled dnevno pri mestnem gradbenem uradu, (od 8. do 14. ure), kjer se dobi tudi potrebne informacije in pripomočke. Ponudbe je predati skupaj za težavška, zidarska in železobetonska, posebej pa za tesarska dela. Pogojne ponudbe so neveljavne. Termín za oddajo ponudb je v pondeljek, dne 1. marca 1926 ob 10. uri v mestnem gradbenem uradu.

m Iz Jugoslovanske Matice. Kakor izvedemo, je Jugoslovanski ples, ki ga je priredila koncem januarja »Jugoslov. Matica« s takim moralnim uspehom, uspel tudi v gmojnem oziru prav dobro. Čistega dobička je prinesel približno 20.000 Din. Tako se je te dni odposlalo pokrajinskemu odboru v Ljubljano 50.000 Din kot nov prispevek mariborske podružnice za skupne smotre naše velike narodne organizacije.

m Znižanje tarife za izvoz fekalij. — Mestni magistrat mariborski je na svojem kolegijalnem obravnavanju dne 5. febr. 1926 sklenil, da se zniža od 1. febr. 1926 naprej pristojbina za izvoz 1 voza fekalij z 1 cevjo od 50 na 45 Din.

m Opozarjamo na današnje rubriko »Sokolstvo« tudi širše, Sokolstvu naklonjeno občinstvo. Prvo predavanje se bo vršilo dne 27. t. m. v mali gornji dvorani Narodnega doma.

m Pasji davek. Posestniki psov se opozarjajo, da imajo plačati v mestno blagajno do 28. februarja 1926 za vsakega nad dva meseca starega psa letno pristojbino Din. 100.—, ter pasjo znamko Din. 250, ker ima mestni konjač od 1. marca 1926 dalje nalog, poloviti vse pse, ki nebi imeli letošnje pasje znamke. Opuščena ali napačna naznanitev psa ter poraba ponarejene ali zapadle znamke, se smatra za prestopok in se kaznuje z denarno globo.

m Radi pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti nekaj gradiva, ki so ga društva želela za nedeljsko številko. — Kar ne zastari, bo objavljeno v prihodnjem »Taboru«.

m Stavbena zadruga drž. nameščencev »Svoj dom« v Mariboru ima svoj redni občni zbor v torek, 23. t. m. ob 20. uri v klubovi sobi Narodnega doma. Dnevni red je razun spremembe pravil običajen.

m Maškerada Sokolskega društva v Studencih na pustni torek dne 16. februarja je uspela nad vse pričakovanje. Kmalu po 9. uri so se napolnili prostori Sokolskega doma s prijatelji od blizu, a tudi z Maribora in okolice; tudi lepih mask ni manjkalo, ki so veselo rajale v skoro prepodni dvorani. Še pokojna ekscelencija, odlična z vsemi ordeni in častmi ni mogla odoleti predpustnim čarom in mamečim zvokom orkestra in se je tudi udeležila Sokolove maškerade. Vse v vsem: bil je lep večer in je Sokolu v Studencih želeli še mnogo takih.

m Prepovedan splav. Danes je policija aretirala neko žensko, ki je po šestih mesecih odpravila plod. Izdale so jo nje prijateljice, ki jim je nedavno pripo-

vedovala, da ne mara imeti otrok, ker jih noče rediti. Embrio so našli v greznici njene hiše. Pri dejanju ji je pomagala neka ženska, ki je bila že ponovno kaznovana radi sličnih manipulacij in je bila tudi tokrat oddana sodišču.

m Dva klativiteza. Brata Franc in Janez Klobasa iz Sv. Trojice sta se danes zopet priklatila v Maribor. Prvi je star šele 16, drugi pa 14 let, a oba že kažeta znake propalosti. Mrzita delo in pohajkujeta. Tako nastaja naraščaj tatov in drugih kandidatov za zločince.

m Izgon. Danes je policija izgnala iz Maribora pederasta M-a, ki je svoje dni oskrnil na Rotovškem trgu več nedolčnih dijakov, starih manj kot 14 let. Zaporno kazen šestih mesecev je danes prebil, in bo izgnan iz mesta.

m Usmiljenim srcem. Reven, brezposeln delavec z ženo in dvema otrokoma prosi dobra srca za nekaj moške in ženske, morebiti tudi otroške obleke. Mož pride po darove pešice 6 ur daleč. Oddati je v upravi »Tabora«.

m Redni občni zbor Orjune Studenci se vrši v nedeljo dne 21. t. m. ob 9. uri v prostorih gostilne nad »Dravo« Aleksandrova cesta 17 v Studencih. K občni udeležbi se vabijo vse sestre in bratje.

N 27
m Mestna Orjuna v Mariboru ima v soboto dne 20. t. m. v zgornji dvorani svoj redni letni občni zbor.

m Občni zbor Podpornega društva za revne učence se bo vršil v pondeljek dne 22. t. m. ob pol 19. uri (pol 7. uri) v prvem nadstropju dek. mešč. šole II. Cankarjeva ulica. K občni udeležbi vabi vse prijatelje in dobrotnike društva osobito tudi stariše obdarovanih otrok.

m Mariborski klub dobrovoljcev poziva svoje člane da se v soboto dne 20. febr. polnočestvilno z znaki udeležijo odhodnice gosp. dr. Beneša ob 20. uri v Narodnem domu. — V pondeljek ob 20. uri je nadaljevanje občnega zbora v restavracijski dvorani Narodnega doma. — Odbor.

m Tiskovine za prijavo davka telesnih delavcev ima na prodaj založba Matih. tiskarne d. d. v Jurčičevi ulici 4. Te tiskovine so uporabne le za večja podjetja.

m Kavarna »Evropa«. Na splošno željo cenj. občinstva, gostuje kabaret Corffu še do nedelje 21. tm. Vstop prost, navadne cene. Od pondeljka naprej svira Trio Bernkopf. 379

m Klub-Bar. Najlepši spored zimske sezone, dnevno svetovni plesi. 356

m Kavarna »Jadrane« dnevno do 2. ure zjutraj odprta. Točijo se najboljše ljutomerska vina kakor: rulandec, rizling. Dnevno sveže domače pecivo žganje in likerji najboljše vrste. Za obilen posej se priporoča vodstvo kavarne. 123

Med. univ. Dr. Andrej Korenčan

ordinira od 9.—11. in od 14.—16. ure Maribor, Jurčičeva ul. 8, II. nadstr.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Sobota, 20. febr. ob 20. uri »Ciganic, ad. A (kuponi).
Nedelja, 21. febr. ob 20. uri »Stambulska roža« (kuponi). Zadnjič v sezoni. Gostovanje g. V. Janka, člana ljubljanske opere.

»Stambulska roža«, zadnjič v sezoni. Ponovno opozarjamo cenj. občinstvo da se vprizori jutri, v nedeljo, dne 21. t. m. zadnjič v tej sezoni zabavna opereta »Stambulska roža« kjer bo gostoval v vlogi »Ahmed-Bega« g. Vekoslav Janko. »Grofica Marica« na mariborskem odru. V najkrajšem času vprizori mariborsko gledališče enega največjih sodobnih operetnih »šlagerjev« Kalmanovo »Grofico Marico«. Za popularnost in neverjetno privlačnost te opere jamči dejstvo, da še ni bilo operete, ki bi se kakor »Grofica Marica« v enem in istem gledališču igrala preko sedemstokrat pri vedno polni hiši. Ta redki jubilej more doživeti le delo, ki — v tem slučaju kot opereta — vsestransko zadovoljuje. — Tudi na našem odru obeta biti »Grofica Marica« nadvse privlačen operetni komad, kajti uprava se ni ustrašila gmojnih stroškov, tako da bo »Marica« zanimiva tudi s te strani. Zlasti bo zanimila koreografija, v tej opereti bomo namreč prvič videli na našem odru najnovejše moderne plesne. — Režira operetni režiser Kurt Bachmann kot gost dirigira g. A. Herzog. — Naslovna vloga je v rokah gdč. Lubejeva, njen partner bo g. Bratuž. Dalje bodo nastopili v večjih vlogah še gdč. Kovčičeva in gg. Harstovič, Urvalek i. t. d.

Nadaljni darovi PTL so dosegli danes jutraj višino Din 39.478.25

Po 1000 Din: Elektra Fala, tovarna usnja Wiljem Freund. Po 500 Din: transp. družba Schenker in Comp. Po 300 Din: Avala, tovarna kem. izd., A. Podlasec, Unio tovarna kem. proizvodov. Po 200 Din: tiskarna sv. Cirila, dr. Rudolf Ravnik, Josef Tscheligi, dr. Vekoslav Kukovec, Josip Reich, H. Vielhaber, Kuhn Josip, Tausch Radvanje, dr. Lasič Ferdo, Poldi Celih, Josip Poroko, Serec in Kopic, Josip Povodnik, K. in R. Ježek, mesnina hranilnica, K. Haber, Accetto in drugovi. Po 100 Din: dr. Anton Mulej, menjalnica Bezjak, Trester restavratore pri Götzu, Feliks in Marija Novak, kavarina Jadran, Josip Jaklič, Adam Marič, Julij Jellner, ki prevzame po potrebi tudi brezplačni prevoz materiala. Vatra-Accumulator, Caro in Jellinek, Ivan Hochmüller, Ivo Hočevar, dr. Rapoc v drugič, Hawelka Ptuj, Grom car. posrednik, mag. pharm. Peter Albanež, Marija Lininger, Frida Novak, dr. Vilko Pfeifer, Johana Čutič, Medica in Zamjcl, župnijski urad pri Sv. Magdaleni Maribor, Julio Meinl, J. in R. Pfrimer, Fr. Gulda, Fr. Rozman, Fr. Rainer, Armin Ellinger. Po 50 Din: štajerska industrijska družba, Milan Koser, Rudolf Niefergal, Hubert Bračić, Simon Forstnerič, Zlatica Tonejc, rodbina Ada Kronvogel, Josip Jutras, Počivalnik-Završnik in drug. Anton Tonejc, Josip Moravic, Frane Perc, Justine Kern, Ant. Paš, Paula Svetek, Ussar in Žnidaršič, ki prevzame delni prevoz materiala. Ema Ilih, Anton Antonič. Po 70 Din: notar Otton Ploj. Po 30 Din: Neimeno- van: Josip Beranič.

V materialu so darovali: Skladišče Berndorf je poslalo kompletno jedilno orodje za 20 oseb, Alojz Šprager ponudi svojo pomoč za inštaliranje elektr. voda, Gustav Bernhard, ki je že svoje dni daroval ambulatoriju PTL ogromne množine steklenih plošč i. t. d., prevzame zopet potrebna steklarska dela, Drava-Zbelovo po svojem ravnateljstvu Levpuščeku tri fotelje za ležati, kem. industrija Karel Goleščak daruje 20 kg. zelene barve, Mariborska tekstilna tovarna Schonsky in Loeb 15 m. belega platna za rjuhe in 45 m. finega šifona za bolniške plašče, obleko i. t. d., Josip Kaloud 5 kg. zelene barve, v. Rosmanit A. grad Radvanje pošlje voz desk 4 m. dolgih in 1/4 colne, Ussar Max eno kopalno kad, Kovina metalurg. industrija eno kompletno kopalno peč, Mariborska lesna industrija 3 m³ stavbenega lesa, Marib. tkalnica Doktor in drug 40,8 metrov in leta za glavnik itd., »Volta« 4 žarnice po 32 sveč in 8 po 50 sveč, Mihael Nonner prevzame del pleskanja stavbe, Strasschill in Felber 25 desk po 4 m in 1/2 col, Pečar Heričko, ki je že l. 1923 postavil brezplačno 2 kompletni helj lončeni peči, daruje zopet kompletno lončeno peč za soro sestre, Dynamo 2 kompletni obešalni svetilki, Hrovat in Janež 15 m. belega platna za rjuhe, Alojz Rečnik eno kompletno montirano svetilko, Ivan Wernig 1 steklenico z 12 kozarci.

Kultura in umetnost Velik roman o ruski revoluciji

Ivan Naživin, »Rasputin«.

Ruska revolucija bo še dolgo predmet proučevanja učenjakov in politikov, pa tudi umetnikov. Pisatelj grede celo do oblike kot znanstveni suhoparni raziskovalci, ker zajamejo človeka in množice sredi življenja in nam pokažejo do- gode v tistih luči, ki gre kakor Röntgenovi žarki skozi trdo snov.

Mnogo literarnih knjig je že izšlo o ruski revoluciji, največjo pozornost pa je vzbudil obsežen roman ruskega pisatelja Ivana Naživina »Rasputin«. Nemški prevod tega spisa, ki obsega 1500 strani, je izšlo v 3 zvezkih založništvo dr. Fritz Fikent v Leipzigu in sicer v Groegerjevi zbirki: »Die russische Revolution im Spiegel der Dichtung.«

Rasputinovo ime velik del naših čitateljev dobro pozna. To je oni usodepolni menih, »starec«, pohotnež in slepar v krinkli svetnika, ki je imel v oblasti rusko carico in carja v najusodnejših dneh novejšje ruske zgodovine: za časa svetovne vojne. Njega so uporabili reakcionarni in germanofilski krogi, da so od zgoraj doli rušili rusko fronto in pripravljali razpad sovražnega jim režima. Toda Rasputin je v Naživinovem romanu zgolj ena izmed številnih oseb petrograjske in moskovske družbe, ni pa romanov glavni junak. Rasputina je vzel pisec kot simbol, on mu je poseben- ljenje duha razkroja in brezvladja, ki si je v novejšem času osvojil Ruse. Trojen

pomen ima beseda »Rasputine«. Rusko puty znači v našem jeziku vezi, razpu- tje je tedaj oni, ki razvezuje — v prene- šenem smislu: kdor ustvarja anarhijo. Beseda »putij« pa je istovetna z našo »pota«; razpoteje, brezpotje in brezcilnost nam govori iz imena Rasputin. Slednjič imajo Rusi besedo rasputica, ki pomeni čas od srede marca do srede aprila, ko se v Rusiji otaja sneg in led in nastane- jo take ceste, da čisto cele tedne ni moči nikamor na pot. »Mi vsi smo Rasputini«, pravi pisec tega romana o Rusih. Vsi so kakor rasputica; vse leze narazen, vse poplavlja bregove in ljudje ne morejo nikamor iz blata, vode in brozge...

Črnogleda je ta sodba, vendar pa je v nji precej resnice. Na 1500 straneh nad vse živahnega pripovedovanja nam po- daje pisec natančno sliko ruskega živ- ljenja od l. 1910 do 1920. Ali je kakera doba za nas tako zanimiva kakor ta do- ba v Rusiji? Naživin se ne omejuje na same zornje plasti sodobne ruske druž- be, ampak nas vodi širom ruskega sveta in nam opisuje z roko mogočnega pri- povednika vso rusko družbo od knežke- ga sektarja o stepi do samega carja. On ni reakcionar in ni boljševik; mrzi beli teror enako kot rdeči. On je umetnik, ki ljubi človeka in veruje vanj.

Ne bi bilo prav, če bi prezrli to veli- ko delo, kakorkoli ne moremo radi pre- ozkega prostora poročati o njem obšir- nejše. Kdor ga je jel čitati, ga ni mogel odložiti. Take knjige ne dobiš zlahka do rok: po zanimivosti prekaša vse doseda- nje umotvore o ruski revoluciji. Čitaš in čitaš in se ti zdi, da sam doživljaš to ogromno tujstvo ruskega človeka in ruskega naroda. Redkokatera knjiga toliko zgrabi čitatelja. Zato so bile napisane te vstice, ker bo marsikdo, ki si bo knjigo nabavil, hvaležen zanje.*

* Roman »Rasputin« (v treh zvezkih) se — kakor smo se informirali — dobi v mariborski knjigarni V. Weixl. Stane lepo vezan 25 mark. Ta knjigarna pro- daje knjigo po izvorni ceni.

Sport Redni letni občni zbor ISSK Mari- bor se bo vršil dne 21. t. m. ob 9. uri v gostilni Pečnik, Rotovski trg,

: Sodniška sekcija. V ponedeljek dne 22. t. m. se bo vršil sestanek vseh sodni- kov in sodniških kandidatov. Dnev. red: Nominiranje sodnikov za prvenstvene tekme. Lokal »Zamorec«, začetek točno ob 19. uri. — Načelnik.

: Kolesarski klub »Perunc« vabi vse svoje člane na redni letni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo dne 21. februarja ob 9. uri dopoldne v restauracijskih pro- storih Narodnega doma.

: TSK Merkur. Kakor že objavljeno, se vrši jutri v nedeljo dne 21. t. m. ob 14. uri na igrišču SD Rapida pokalna tekma z SK Svoboda. Postava moštva: Mlaker, Vogrinec, Kristl, Barlovič, Mol- nar, Bauer, Zamešnik, Pollak, Hoba- cher, Paulin I. Paulin II. Rezerva: Mar- činko I., Speglič, Otakar. Reditelji: Hor- vat, Imenšek, Plevnik. Gornjeimenovani se imajo javiti ob 1/2 14. uri pri sportnem nadzorniku M. O. g. Poheimu.

Sokolstvo Sokolska predavanja

Sokolsko društvo v Mariboru priredi v soboto, dne 27. t. m. v gornji mali dvo- rani Narodnega doma predavanje o Tyrševem domu v Pragi. Predava br. župni starosta Julče Novak. Istočasno se bodo tekmovalcem in tekmovalnim vr- stam na medzletnih tekmah v Beogradu l. 1925 razdelile diplome, na sporedu pa je tudi nekaj glasbenih točk, ki jih bo oskrbel društveni orkester.

Bratje in sestre! Treba je, da se v vsakem oziru pripravimo na vsesokol- ski zlet v Pragi, ki se z vsakim dnem bli- ža. Predavanju br. Novaka bodo sledila nadaljnja predavanja, ki nas bodo pou- učila o Čehoslovski, njeni zgodovini itd. Predmet posebnega predavanja bo Zlata Praga, kamor bomo v tako kratkem ča- su poleteli. Vsa predavanja razen prve- ga bodo pjasnevala skioptične slike. Pozivamo brate in sestre, da se vseh pred- avanj udeležijo, ki nas bodo tako vsaj nekoliko poučila o bratski slovanski dr- žavi, ki nas bo kmalu gostoljubno spre- jela. Na svidenje torej in zdravo! — Predsednik Kulturno prosvetnega od- bora.

Kino »APOLO KINO«

nadaljuje z velikim uspehom kulturni »Velefilm moč in lepota«. Kdor ga ni videl, pojdi! Nikomur ne bo žal, kajti film ni samo zelo poučen, ampak tudi iz- redno zanimiv in pester.

»GRAJSKI KINO«

predvaja v nedeljo, ponedeljek, torek in v sredo sijajno 6lejnansko komedijo »Kraljica lutke«. Glavni vlogi: Marija Jacobini in Harry Liedtke.

Komedija nas seznanja z življenjsko zgodbo tovarnarjevo hčere Jeanette, ki jo izprosi neki hohštapler, nastopajoč kot grof Duplessis. Ko bi bilo treba kre- niti na ženitovanjsko potovanje je izgi- nil lažnjivi grof. Tedaj pa pride pravi grof Duplassis in se zaljubi v Jeanetto. Treba je aranžirati vzrok za ločitev za- kona. Komedija se razpleta živahno v tej smeri naprej in ima vesel in srečen konec.

Gospodarstvo

Za povzdigo naše živinoreje.

V času od 10. febr. do 1. aprila se vrši toletno licencovanje bikov po vseh okra- jnih mariborske oblasti. Ker je licenco- vanje bikov najvažnejši oblastveni po- sel na polju povzdige živinoreje, je tre- ba zanje zainteresirati tudi širšo jav- nost.

Namen licencovanja je sledeči: Iz ce- lotnega števila biov se odberejo oni, ki po zunanosti in po poreklu povsem od- govarjajo namenuboljšanja govedore- je. Samo lastniki teh bikov dobijo dop- ustnico in s te mdovoljenje, da jim smejo vporabljati za splošne plemenske svrhe proti primerni odškodnini. Pri- puščanje nelicenciranih bikov je prepo- vedano in se kaznuje z denarno globo 10—250 Din. Zato je potrebno, da priže- ne vsakdo svojega nad 1 leto starega bi- ka v pregled in morebitno licenciranje.

Da se olajša onim pozrivovalcem, ki drže dobre plemenske bika, za obče bla- gostanje prevzete breme, se določene de- narne nagrade iz državnih sredstev po 500 in 400 Din in številna manjša nagra- de iz okrajnih blagajni. Za nenagrade bika dobijo posestniki potnino iz okraj- nih sredstev.

Kot častno priznanje za vzgojevalce najlepših bikov so določene diplome ministrstva za kmetijstvo in pohvalnice velikega župana.

Ob priliki licencovanja se vrši pov- sod tudi kratko strokovno predavanje o smernicah za povzdigo živinoreje. Naj se zanimajo za to prireditev tudi oni go- spodarji, ki sami nimajo bika.

Največje važnosti je licencovanje bi- kov tudi za vsa občinska predstojništva. Med glavne naloge občin spada tudi skrb za zadostno število licenciranih bikov. Štajerski govedorejski zakon z dne 17. aprila 1896 določa v tem oziru sledeče: »Ako ne zadostuje v občini broj spu- ščalnih bikov, katere imajo zasebniki v splošno vporabo, dolžna je ista, da skrbi za nabavo i vzdrževanje še potrebnih bikov.«

S tem imajo občine velike izdatke, h katerim še pridejo stroški za naknadno licenciranje takih občinskih bikov. Zato naj pridobi vsaka občina čimveč zaseb- nikov za držanje bikov, katerih je treba na vsakih 80—100 krav najmanj po 1. Licencovanja se vršijo po podrobnem sporedu, katerega sestavi okrajni odbor, odnosno srezki poglavar. Ta spored se objavi po vseh občinah. Ing. B. W.

Zdravstvo

Doc. dr. Ivan Matko.
Pomen zraka, vode in svet-
lobe za človeški organizem*)

Za čiščenje kože prihajajo v poštev pred vsem tople kopeli. Topla voda vpli- va blagodejno na človeški organizem, ker odvaja nakopičeno kri v notranjih organih na površje telesa in razbreme- njuje na ta način važne notranje ustroje. V raznih primerih pospešuje topla ko- pel tudi potenje in olajšuje bolečine. Po

*) Stvarni prispevek za razumevanje telesno-kulturnega filma »Moč in lepota« v tukašnjem kinu »Apolo«.

dolgi hoji, napornem delu i. t. d. osveži topla kopel telo in dviga energijo.

Znatnejši vpliv imajo na naše telo mrzle kopeli; zlasti blagodejno vpliva kopanje na prostem, v plavališčih ob rekah ter na obali jezer in morja. Taka kopel znatno ojačuje in krepi naš orga- nizem. Mrzla voda draži naše živčevje, poglota dihanje, zvišuje kontrakcijo mi- šičevja in pospešuje presnavljanje. Po- leg prostozračnih kopeli tvori mrzla vo- da najboljšo sredstvo za utrditev oslabe- lega organizma! Posebno utrjen je mor- ral biti naš pračlovek, kar je bila posled- dja njegovega primitivnega življenja v prirodi. Kulturni človek je mehkužen. To pa je postal vsled načina sedanjega življenja, ki sili človeka v zaduhle, mra- čne, tesne in po možnosti še vlažne sobe. Način današnjega življenja nam u- bija moč i zdravje. Ni čuda da se v bor- bi za vsakdanji kruh že zgodaj izčrpajo naše moči!

Zato je dolžnost vsakoga kulturnega človeka, da vporabi vsako razpoložljivo minuto za polet v naravo, ven na prosti in sveži zrak, da utrdi telo in skuša zvi- šati odpornost, naravne sile telesa. Zato puščajmo pred vsem deco v zdravo na- ravo, na prosti zrak in jo zgodaj utrdi- mo na vodo. Le tako bo otrok kos tež- kim zahtevam in preizkušnjam vsakda- njega življenja.

Vendar pa je pri vporabi mrzlih ko- peli največja pozornost na mestu, ker odtegujejo našemu telesu jako mnogo toplote. Tak dražljaj ne sme biti premo- čan, ako hočemo, da nam mrzla kopel ne škoduje. Z vsimi silami moramo hit- ro po kopeli skušati nadomestiti izgub- ljeno toploto. Mrzla voda pritegne nase jako mnogo toplote. En liter take vode potrebuje 1000 krat več toplote za zvi- šanje temperature za eno stopinjo kakor pa ista množina zraka. Zlasti pri kopa- nju otrok na prostem moramo biti jako pazljivi in opreznj, da ne izgubimo preveč telesne toplote, ker bi s tem postali manj odporni in dovzetni za vsakovrstno pre- hlajenje. Čuvajmo se kopanja v hladni vodi po napornem delu, z razgretim te- lesom in prehitro po jedi na poln želod- ec, ko je veliko krvi koncentrirane v trebuhu. Po vsaki hladni kopeli si mo- ramo dobro odrgniti in posušiti kožo, da vpostavimo prejšnje stanje v podkožnem kapilarnem sistemu in ne izgubimo pre- več toplote. Mrzle kopeli naj bi znašale navadno 16—18 stopinj. Prha je lahko hladnejša in sme imeti 12—14°, ker nas iz višočine s silo na našo kožo padajoča voda draži in povzroča s tem, da prena- šamo večji hlad. Pa tudi prha in umiva- nje z mrzlo vodo ne sme trajati delj kot par minut.

(Konec sledi).

Beli teden

kрасna dekoracija
se prične od 13.
do 18. februarja v
novi veliki trgovini

Trgovski dom

preje 304
»Hotel Stadt Wien«
Cene bodo znatno znižane

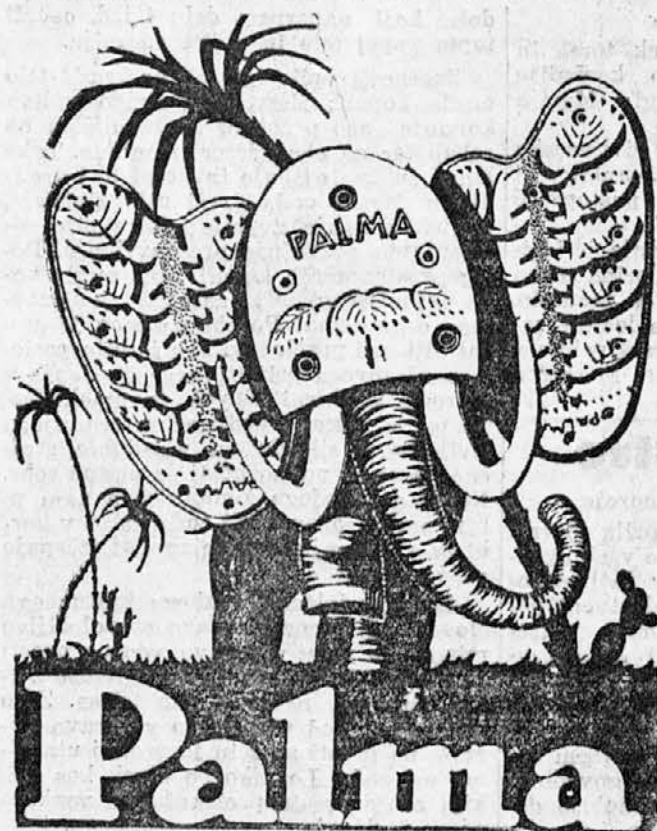
Zahvala

Za mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše preljube dobre soproge oziroma matere itd., gospe

Marije Schoster

ter za mnogobrojno časteče spremstvo na njeni zadnji poti in za prelepe daro- vane vence izrekamo vsem, posebno pa cenj. pevcem iz kurilnice drž. žel. v Mariboru, našo najsrčnejšo zahvalo.

Maribor, dne 20. februarja 1926.

Palma
Vztrajne Palma-kaučuk pete in podplati so napravljeni iz najboljše surovine, varujejo Vaše obuvale, so trikrat trpežnejši kot usnje in Vam omogočajo elastično hojo. Ni raskošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka. 268

Proda se televizna, dobro ohranjena otročja postelja in okrogla miza iz trdega lesa. Trstenjakova ul. 4, vrata 4, Melie 380

Lepa, velika zračna soba nasproti gl. kolodvoru, južna lega elektr. razsvetljava, se s 1. marcem odda solidnemu gospodu. Naslov v upravi. 369

Gost inčaril nozor!

Dražba večje množine vrtnih stolov in vrtnih miz, pijače itd. se vrši dne 25 febr. ob 9. uri v Parkavarni v Mariboru. 351

Zidarja za vidavo parnih kotlov se išče. Ponudbe pod „Strokovnjak“ na upravo lista. 350

Gospoda ali dijaka se sprejme na stanovanje. Tržaška cesta št. 20, vrata 10. 378

Hlev da v najem. vrt pa v zakup d.r. Pipuš, odvetnik v Mariboru. 352-2

Posesti, hiše, lekale, gostilno, prazne sobe, prosta stanovanja posreduje točno stanovanj-kaborza „Marstan“. Rotovšk trg. 377

Kompleten sokolski kroj predv. jno blago bohro ohranjen, za pešča in jahača, po ceni na prodaj. Naslov se izve v upravi. 370

Klavir cene na prodaj. Tržaška cesta 1. Pobrežje. 353-1

Močen klebučarski vajenec se sprejme. Ivan Kraš, Maribor, Aleksandrova c. 32. 359-2

Pesa (rona) poceni na prodaj. Vprašati Frankopanova ul. 32. 363-1

Vino prodaste staro ali novo ake nohete takej vzorec in zadnjo ceno, postavno kolodvor, na skladišče ljutomerskih vin, Zagreb, Prilaz 3-14-p

Na prodaj pohištvo spalne sobe. Naslov v upravi. 373

Pozor!

Radi odpovedi lokala prodajam na drobno kavo, kakao, čaj, riž, rum, likerje, južno, sadje i. t. d. z 10% popustom. 362

P. Erzin

Maribor, Gosposka ul. 28

Kyffhäuser — Technikum Frankenhäusen
Ing. šola za avto in strojegradbo, elektrotehniko. Posebni oddelki za poljedel. stroje in xrakoplovno teh.

Krompir

1 kg Din 1.— 375

Poulard

čaj, rum, slivovka, likerji sveže zaklan in očiščen Šniderič nasl. Ussar Maribor, Tereziendvor

LEIPZIGER MESSE

Lipski pomladni velesjem 1926: od 28. februarja do 6. marca tehničnu velesjem do 10. marca

15.000 razstavljalcev in 200.000 kupcev iz celega sveta se snide na lipskem velesjemu, koji jim nudi popolni pregled kupčijskega položaja in omogoča skrajno ugodne trgovske zaključke

Pojasnita daje in prijave sprejema častni zastopnik **W. Strohbach, Maribor, Gosposka ul. 19**

Zahtevajte zanimive velesjemske tiskovine od **MESSEAMT FOR DIE MUSTERMESSEN IN LEIPZIG**

II. MEDNARODNI VZORCNI VELESEJEM
v Poznaniu - POLJSKA
od 2. do 9. maja 1926

Zbirališče vseh poljskih pridobitnih krogov. Najboljša prilika za navezanje trgovskih stikov med Jugoslavijo in Poljsko. Za jugoslovanske uvoznike in izvoznike edinstvena prilika. Železniške in vizumske olajšave. Brezplačna pojasnila in informacije daje gen. reprezentant **R. Golebiowski, Ljubljana, Stari trg 19** 374

Hiše na loteriji

Z rešenjem gosp. ministra za poljedelstvo in vode od 9. decembra 1925, št. 46 806/1, je odobreno žrebanje dobitkov hiše na loteriji „Prvog Zagrebačkog radničkog društva“ na **1. maja 1926.**

Vse tri hiše so moderno zidane, novozgrajene, vsaka z velikim vrtom v Zagrebu. Razen tega je še 101 dobitkov, kateri sestojijo iz zlatih in srebrnih predmetov, 5 koles, porcelanastih in steklenih priborjev. Kot 104. dobitek, dar protektorja društva **Njegovega Velikanstva kralja Aleksandra I.**

je prekrasna zlata moška ura. Srečk je 35.000 in po ceni Din 50.—. Vsled tega naj vsakdo hiti, da si pravočasno nabavi srečko, ako hoče za neznatnih Din 50.— postati lastnik hiše. Kdor želi kupiti srečke ali iste prevzeti na razprodajo proviziji, naj se obrne na g. **Josipa Franca Opavu**, predsednika loterijskega odbora. Zagreb, Nadbiskupski trg 11/1. Srečke v Mariboru se dobe v papirni trgovini gospe **Justine Maček**, Aleksandrova cesta 9. Po žrebanju bo lista izžrebanih števil v našem listu objavljena. 368

Pozabili ste SUHOR
nakupiti **SUHOR**
najboljše pecivo k čaju in vinu. **Dobi se povsod!**

1 LATNIKI v milu „GAZELA“

Da se cenjenim odjemalcem našega priznanega mila „GAZELA“ oddolžimo, smo se odločili, da jih za njihovo dolgoletno naklonjenost tudi primeroma nagradimo. Z ozirom na to smo sklenili, da bomo od sedaj naprej na vsakih 1000 kosov našega mila (vseh vrst, ki ga izdelujemo) **vtisnili v en kos mila po 1 zlatnik**

Milo „GAZELA“ zavzema vsled svoje izborne kakovosti vsekakor prvo mesto med sorodnimi izdelki. Izdelano je iz najboljših surovin, ki tkaninam ne škodujejo. Daje takoj zelo obilno peno, ki nesnago razkroji in temeljito odloči od tkanine, tako da je močno mencanje popolnoma odveč. Ako se z našim milom namilano perilo nato prekuha v vroči vodi ter temeljito spere v čisti vodi, zadobi naravnost snežno belino in jako prijeten vonj po svežosti. Jasno je torej, da z našim milom zelo mnogo **prištedite pri perilu in zdravju**, poleg tega Vam je pa mogoče sreča tudi toliko naklonjena, da dobite v kupljenem kosu še 1 zlatnik povrhu.

Zahtevajte torej pri Vašem trgovcu **samo prvovrstno in pravo milo „GAZELA“**